

Länsstyrelsen
Kalmar län

Kraftsamling Kalmar län: Länsstyrelsen och Regionförbundet i Kalmar län driver just nu tillsammans ett omfattande mobiliseringsarbete med anledning av lågkonjunkturen. Landshövding Sven Lindgren och Regionförbundets ordförande Leif Larsson är utsedda av regeringen att samordna länets arbete.

2008-12-18

Näringsdepartementet
Statssekreterare Jöran Hägglund
Departementsråd Kjell Unevik
103 33 Stockholm

Förslag till åtgärder för Orrefors Kosta Boda AB-koncernen

Bakgrund

New Wave Group AB särredovisade Orrefors Kosta Boda AB-koncernen (OKB) i delårsrapporten för Q3 januari – september 2008. Orsaken var det starka negativa resultatet för perioden (- 44,7 miljoner kronor). Med anledning av detta presenterade New Wave Group ett åtgärdsprogram för OKB i september i år. Åtgärdsprogrammet innebar bland annat att personalstyrkan reducerades med cirka 100 personer, att produktionen minskades och att OKB sänkte sin kostnadsnivå.

Utvecklingen av försäljningen var under oktober och november betydligt sämre än förväntat, vilket innebär att New Wave Group reviderar sin vinstprognos för 2008. Det är den allmänna konjunkturinbromsningen och de försämrade marknadsförutsättningarna som ligger bakom försäljningstappet.

För OKB innebär det att läget och utvecklingen förvärrats, vilket innebär att de åtgärder som tidigare satts in, inte kommer att vara tillräckliga. Det ”bästa” scenariot är att ytterligare 150 personer mister sitt arbete och att glasbruken Orrefors eller Åfors läggs ner. Det ”nästa värsta” scenariot är att två av koncernens glasbruk läggs ner och att ytterligare 200 – 300 personer mister sitt arbete. Det ”värsta” scenariot är konkurs för hela OKB koncernen, som förutom glasbruken Orrefors, Kosta och Åfors inkluderar Glasma AB som tillverkar glaspellet till de flesta glasbruken i Sverige men även till glasbruk i Tjeckien, USA, Irland och Österrike.

Skulle OKB tvingas till konkurs eller läggas ned innebär det sannolikt att den svenska glasindustrin går i graven och att Glasriket som besöksmål försvinner. Glasriket har idag 1,5 miljon besökare per år och är en mycket viktig del av besöksnäringen i regionen. Enbart de tre glasbruken i Orrefors Kosta Boda AB-koncernen har cirka 1 300 000 besökare per år.

Torsten Jansson, Vd för OKB tror tyvärr att det inte är möjligt att klara problemen inom OKB utan hjälp.

Förslag på åtgärder

1. Samlingarna

Ett förslag är att OKB avyttrar sina glassamlingar inklusive arkivmaterial vid de tre glasbruken. Samlingarna värderas till 32,6 miljoner kronor exklusive moms, enligt Ulrika Ruding, intendent och glasexpert på Stockholms auktionsverk.

Berörda kommuner – Emmaboda, Lessebo och Nybro - och regionala intressenter - Länsstyrelserna i Kalmar och Kronobergs län, Regionförbundet i Kalmar län samt Landstinget i Kronobergs län – är alla överens om nödvändigheten av att samlingarna stannar i Glasriket. Samlingarna är av ett stort nationellt intresse. Ett statligt bidrag eller en statlig lånegaranti bör därför vara en naturlig grund för ett förvärv. Det är inte bara en småländsk identitet som ska bevaras utan även Svenska varumärken i ett globalt perspektiv.

Om en överenskommelse om köp av samlingarna kan träffas har New Wave Group AB gjort en utfästelse om att återbetala försäljningsbeloppet med en tiondel per år under en tioårsperiod i form av ett sponsorbidrag, under förutsättning av att det skapas ett glasmuseum på en eller flera av glasbruksorterna.

För att förbereda det fortsatta arbetet undersöks för närvarande förutsättningarna för ett samarbete i form av en sammanhållen gemensam juridisk person. Kommunfullmäktige i Nybro biföll förslaget den 15 december 2008 under förutsättning av att bidrag *”för täckande av ett eventuellt förvärvs kapital och driftkostnader kan erhållas”*.

Även kommunfullmäktige i Emmaboda kommun och kommunstyrelsens arbetsutskott i Lessebo kommun har bifallit förslaget.

2. Marknadsföring

Kalmar län och Glasriket är ett av Sveriges populäraste besöksområden utanför storstäderna. Med 2 400 turistaktörer är besöksnäringen en av regionens viktigaste grogrunder för småföretagandet. På många platser, inte minst i Glasriket, skapar besöksnäringen möjligheten att upprätthålla en god service och ett handels- samt kulturutbud året runt, för såväl bofasta som besökare.

Glasriket har, som nämns ovan, 1,5 miljon besökare per år och är en mycket viktig del av besöksnäringen i regionen. Enbart de tre glasbruken i Orrefors Kosta Boda AB-koncernen har cirka 1 300 000 besökare per år. En mycket stor andel av OKB:s försäljning sker därför vid bruken men också på tillväxtmarknader, som:

1. Asien (Kina och Japan)
2. Norge, med ett stort antal glasintresserade konsumenter
3. Tyskland, där man i Frankfurt årligen genomför en av världens största glasmässor för återförsäljare i Europa
4. Ryssland, som under senare år har varit en ny och växande marknad
5. USA, även om den tidigare låga dollarkursen var en av orsakerna till den negativa utvecklingen i OKB.
6. Grekland

Försämrad försäljning är en av orsakerna till OKB och Glasrikets kris. Ökade marknadsföringsresurser om 15 – 25 miljoner kronor under en tvåårsperiod skulle förbättra situationen avsevärt. Ett bidrag kan antingen lämnas direkt till OKB eller via AB Glasriket som företrädare samtliga glasbruk i Glasriket.

3. Lån eller lånegaranti

OKB är i stort behov av kapitaltillskott. Resultatet för Q3 var - 44,7 miljoner kronor. Resultatet på årsbasis förväntas bli än sämre. Svenskt glas och då inte minst Orrefors Kosta Boda är några av våra starkaste globala varumärken. De negativa konsekvenserna av en nedläggning av de två bruken, Orrefors och Åfors, är betydande inte bara för glasindustrin och Glasriket utan även för Sverige som industrination. Konsekvenserna skulle bli än värre vid en eventuell konkurs av hela OKB koncernen.

New Wave Group har hittills investerat och säkerställt lån på över en halv miljard kronor för OKB. Därutöver har New Wave group tillsammans med berörda kommuner investerat cirka 300 miljoner kronor i olika samriskprojekt.

Med den nuvarande konjunkturutvecklingen klara inte New Wave Group att skjuta till ytterligare medel. En statlig lånegaranti är därför en nödvändighet för OKB:s överlevnad.

4. Utbildningsinsatser för de anställda

Arbetsförmedlingens regelverk har för långa ledtider. De företag vi träffar med anledning av samordningsuppdraget önskar större flexibilitet och anpassning till lokala förhållanden och förutsättningar.

OKB önskar i likhet med många andra företag som drabbats av finanskrisen och lågkonjunkturen att behålla redan varslad personal eller de som befinner sig i riskzonen att bli varslade och arbetslösa. Förutom de personliga tragedierna för de som drabbas är det dyrt att anställa ny personal inte minst inom glasindustrin där det tar upp till tio år att utbilda en skicklig glasarbetare.

Det är därför önskvärt att hitta lösningar som innebär att personalen kan stanna kvar på glasbruken även under en lågkonjunktur som denna. Det räcker emellertid inte enbart med att avlasta kostnaderna för utbildningsinsatser utan företaget måste även avlastas delar av lönekostnaderna. Samhället får ändå bära dessa kostnader i form av arbetslöshetsersättning, socialbidrag och dylika åtaganden.

Hälsningar

Leif Larsson
Regionförbundets ordförande

Sven Lindgren
Landshövding